

Og så til Beijing

Godt, så – kronprinsen og kulturministeren drager til Beijing for at klappe de danske idrætsfolk ind på stadion. Der er ikke noget at være flov over, vi har chance for flere medaljer.

Men er vi dermed faldet i diktaturets fælde?

Ikke nødvendigvis. Det afgør Brian og andre politikere – ligesom de tilstedeværende repræsentanter for den danske verdenspresse.

Både idrætsudøverne og kronprinsen får selvsagt nok at gøre. Idrætsfolkene har forberedt sig i årevis på at kæmpe for at nå den øverste skammel. Kronprinsen skal repræsentere dem og os. Det er begge parter dygtige til.

Men hverken kulturministeren, de andre tilstedeværende politikere eller medierne er ansat til at spille diktaturets spil.

I den hjemlige debat kunne man ellers få det blege indtryk, at politikere enten skulle boykotte eller bøje sig i støvet for diktaturets grumme spin.

Sådan er verden jo ikke. Det er sjældent så firkantet, at et totalitært samfund kun kan mødes med boykot eller følgagtighed.

Den kolde krig gav udmærkede

eksempler på, at det gav mening både at forhandle og handle med diktaturer – samtidig med at man gav dem politisk modspil til strengen. Aftaler og forhandlinger med op-pustede kommunistiske chefer og kommissærer kunne godt ledsages af lydhørhed over for systemkritikere og åbenhjertet støtte til frihedskrævende fagforeninger, ranke dissidenter og selvstændige forskere.

Således også Kina. Der var godt nok et kinesisk PEN-medlem, en forfatter her i landet, som ved et møde i København om OL i Beijing sagde, at “spørgsmålet ikke er, om vi skal boykotte Kina, men om Kina vil boykotte os ...” Det er næppe langt fra det kinesiske regimes opfattelse af sin egen magt. Men ikke engang så koldsindigt et regime som det kinesiske kan være ligeglad med omverdenens holdning – og slet ikke ligeglad med forbindelser mellem omverdenen og Kinas egne stemmer.

Ingen forventer vel, at vor kulturminister eller andre politiske Kinarejsende vil sætte sig på de kinesiske pampere skød og lovprise den privatiserede kinesiske kommunisme? Slet ikke de selv. De ved, at det (også) er deres opgave at stille de enkle spørgsmål, som måske vil blive

latterliggjort af medier, der svinger mellem krav om boykot og udhængning af politikere, der tror, at politisk kritik kan gøre en forskel. Men de historiebevidste af politikerne vil også vide, at det havde en betydning, at vestlige politikere spurgte til Solsjenitsyn, til Sakharov, til Ida Nudel, til Havel, til Solidaritet.

Der er ikke den samvittighedsfange, som foretrækker at blive glemt frem for at blive husket.

Og før medierne gør sig for lystige over for de politikere, der forsøger at bryde det enorme jubelkor, som naturligvis omgærder OL, kunne medierne jo selv prøve at rejse de spørgsmål, som de kinesiske værter helst er fri for:

Medierne kunne jo passende forsøge at skaffe sig et interview med dissidenten Yang Chunlin, som fik en fængselsstraf for undergravende virksomhed – efter kritik af det kinesiske parlament og det kommunistiske parti.

Medierne kunne jo også prøve at få adgang til fængslet, hvor systemkritikeren Hu Jia er spærret inde.

De tilrejsende korrespondenter kunne prøve at lokalisere advokaten Gao Gisheng, som også vil tilbringe OL i fængselskygge.

Kan vi regne med, at medierne vil forsøge – bare forsøge – at kortlægge ‘laogai’, systemet af politiske arbejdslejre i Kina?

Ved vi, at danske medier har forsøgt at få adgang til de klinikker, der ‘høster’ organer til salg på det internationale marked for ulykkelige mennesker på jagt efter en frisk nyre, et hjerte, en lever.

Kan vi stole på, at danske medier under OL tager kontakt til kinesiske Falun Gong-udøvere, som forfølges heftigt uden dokumentation for deres angiveligt undergravende karakter?

Listen er lang, forbrydelserne er uomgængelige.

Det er lidt meget forlangt, at kuglestødere og kajakroere skal stikke næsen i undertrykkelsens spor. Men det er kun at forvente, at politikere og medier gør Kina opmærksom på, at – ja, vi vil gerne samarbejde og handle; men nej – vi nægter at vende ryggen til selv den mest vækstfremmende økonomis grovkornede undertrykkelse.

Det er slet ikke så svært. Kinesere har samme rettigheder som vi – før OL, under OL og også efter OL.

Navigator